

Клімат майбутнього без загрози для життя!

Робоча Група неурядових екологічних організацій України
з питань зміни клімату: www.climategroup.org.ua
тел: (044) 353-78-42 тел./факс: (044) 286-30-32
01032, м.Київ, вул.Комінтерну,1

№ 47-10 від 01.12.2010

на лист від 20.10.2010 № 14/9-2143-14-6

Рада Національної безпеки і оборони України
Гавриш С. Б.

Шановний Степане Богдановичу!

Робоча група українських неурядових організацій з питань зміни клімату (РГ ПЗК) (www.climategroup.org.ua), у складі 22 легалізованих громадських екологічних організацій з різних регіонів України підтримує актуальність проведення засідання Ради національної безпеки і оборони України щодо попередження загроз наслідків зміни клімату у зв'язку з цим надаємо аналітичну інформацію та пропозиції до відповідного проекту рішення РНБО України.

Щодо наслідків зміни клімату в Україні:

Встановлено, що за період інструментальних гідрометеорологічних спостережень в Україні середньорічна температура атмосфери над територією держави, вже збільшилася на $0.76^{\circ}\text{C} \pm 0.19^{\circ}\text{C}$. в Україні прогнозується, що середньорічна кількість опадів зменшиться в Південних та Східних регіонах, у той же час збільшиться на Заході. Також очікується значна мінливість режиму опадів в залежності від сезону року. Однозначно, що наслідками глобальної зміни клімату стане збільшення частоти аномально сильних гідрометеорологічних явищ: повеней, засух, штормів, зсувів ґрунту. Можливе загострення проблеми з водозабезпеченням Південних та Південно-Східних регіонів, що вже мають проблеми із забезпеченням питною водою належної якості. Зміна клімату в сторону потепління приведе до підвищення рівня морів Чорного та Азовського. Зміна клімату та збільшення кількості аномальних погодних явищ буде мати негативний вплив на лісове господарство: зменшення площі боліт, збільшення кількості лісних пожеж, опустелення, зміни в екосистемах на границях кліматичних зон.

Окрім наслідків для навколишнього середовища глобальна зміна клімату матиме економічний (втрата природних ресурсів, навантаження на бюджет країни при ліквідації негативних наслідків, вразливість сільського господарства) та соціально-політичний (міграційні та гуманітарні проблеми, ріст цін на продукти харчування, соціальні наслідки від стихійних лих) ефект.

Щодо програм з адаптації в інших країнах

На даний момент питання адаптації є одним з найгостріших питань на переговорному процесі. Кожна країна відчуватиме наслідки зміни клімату в тій чи іншій мірі, тому вже зараз деякі країни розробляють стратегії адаптації враховуючи особливості географічного положення.

Сьогодні піонерами у розробці та реалізації дій з адаптації є Фінляндія, яка у 2005 році розробила Національну стратегію адаптації до наслідків зміни клімату. В 2009 році проводилась оцінка реалізації та ефективності даної стратегії. Стратегію з адаптації до змін клімату у Фінляндії та інших європейських країн можна подивитись за посиланням.

http://www.mmm.fi/attachments/ymparisto/5kghLfz0d/MMMjulkaisu2005_1a.pdf

інші європейські країни та їх стратегії з адаптації:

<http://www.eea.europa.eu/themes/climate/national-adaptation-strategies>

Рекомендації щодо питань адаптації України до глобальних змін клімату

Нажаль, на даний момент в Україні відсутнє комплексне дослідження з адаптації до наслідків зміни клімату. До певного часу цьому питанню не приділялась увага взагалі. Тому щодо розробити необхідну стратегію з адаптації, в Україні необхідно провести комплексне наукове дослідження щодо ймовірних наслідків зміни клімату, заходів з адаптації, вартості цих заходів.

Базуючись на відповідних даних державі необхідна розробка Національного плану заходів з адаптації до змін клімату, а також регіональних планів у всіх областях України з урахуванням особливостей кожного регіону. Також потрібна оцінка необхідних витрат на адаптацію до змін клімату для різних секторів економіки. Важливо вивчити потенціал страхування та інших фінансових інструментів, які можуть використовуватися для розподілу ризиків.

Уряду країни необхідно вже активізувати зусилля задля зменшення негативного впливу та втрат державного бюджету на ліквідацію наслідків руйнівних паводків на Західній Україні та лісових пожеж, причиною яких є зміна клімату та діяльність людини.

В той самій час крім заходів з адаптації, необхідно запроваджувати заходи зі зменшення викидів парникових газів щоб попередити незворотні катастрофічні зміни до яких людство та екосистема вже не зможуть адаптуватись. Україна може знижувати викиди парникових газів без негативного впливу на економіку завдяки потенціалу з енергоефективності. Більш детальна інформація щодо мети зі зниження викидів додається.

Пропозиції до проекту рішення РНБО:

- 1) Впроваджувати політику скорочення викидів парникових газів, задля попередження негативних наслідків зміни клімату;
- 2) Ініціювати проведення комплексного дослідження щодо заходів з адаптації до наслідків зміни клімату в Україні;
- 3) Ініціювати розробку Національного плану заходів по адаптації до змін клімату, а також регіональних планів у всіх областях України з урахуванням особливостей кожного регіону;
- 4) Оцінити необхідні витрати на адаптацію до змін клімату для різних секторів економіки та вивчити потенціал фінансових інструментів, які можуть використовуватися для розподілу ризиків.

Інформація, що додається:

- Позиція Робочої групи неурядових організацій з питань зміни клімату, щодо причин та наслідків паводку у басейні Дністра та гірських приток Дунаю 23-27 липня 2008 року, та щодо дій органів влади, спрямованих на попередження та адаптацію до стихійних явищ.
- Позиція Робочої групи неурядових організацій з питань зміни клімату щодо пост-Київської угоди.

З повагою,

Заступник голови Робочої групи
з питань зміни клімату

Христина Рудницька